

Religion, Human and Sustainable Society

Mohammad Hasan Heidari*

Biology and Anatomy Department, Medical Sciences School, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

It seems that scholars' attempts to develop science and technology targeting toward a Global Sustainable World Society resulted in considering the human as the main basis of life.

The healthy people is the basis of a stable society and sustainable development. Divine religions' focal mission/delegation is to guide mankind towards physical and spiritual health in this world and the doomsday. To this end, a variety of theories have been provided to cover all aspects of human health. Therefore, there is a need to explore all existing theories and develop a comprehensive and practical agenda with regard to physical, mental, psychological, social, and religions aspects. According to the published reports, in addition to their main role in the world, religions can act as a sort of complementary medicine in health care domain. Therefore, they can maintain and promote man's spiritual and physical health by introducing a precise lifestyle which is the main reason of man survival.

The researchers have concluded that there are some basic common principal in divine religions' instructions such as self-care for prevention and recovery of diseases which are mentioned in religions like Islam. These Islamic instructions preserve its followers' health and invite all human to its principles.

There are many commands and guidelines in Islam regarding all aspects of health (such as physical, psychosocial and spiritual health). One of the most famous theories of Islam is given in the Quran which invites the people to remember the God in every time and place to achieve tranquility which is the greatest God's bestows.

According to many Quranic verses, the God invites the people to speculation, investigation and good deeds, and promises many rewards such as spiritual health and good life to its followers. It seems that these principles will preserve and promote the individuals' health through following health instructions, Psycho-neuro-physiologic pathways, providing social supports as well as supernatural procedures.

Recently, significant research centers have been established in the world which aim at investigating the relationship between religions and health. Expanding research in disciplines of epidemiology, health, medicine, psychology and sociology of health indicate that religious trends and affiliation have positive effects on man's health.

The relationship between religion and health is obviously not only a limited one, but a very comprehensive and expanding relation that encompasses all aspects of physical, mental, social and most importantly, human's spiritual health. To this end, the Religions and Health Studies Center aims to publish the results of the studies of these prominent scholars with regard to exploring religious theories relating to all aspects of man's health.

* **Email:** heidari34@gmail.com

دین، انسان و جامعه‌ی پایدار

محمد حسن حیدری*

گروه علوم تشریحی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

به نظر می‌رسد تلاش محققان در توسعه‌ی علوم و تکنولوژی با هدف رسیدن به یک جامعه‌ی جهانی پایدار در صورتی به نتیجه می‌رسد که انسان که اصلی‌ترین عامل حیات است، محور همه‌ی برنامه‌ریزی‌ها قرار گرفته و به او توجه جدی شود. انسان سالم، اساس و پایه‌ی یک جامعه‌ی پایدار و به دنبال آن، توسعه‌ی پایدار است. رسالت اساسی ادیان الهی هدایت انسان‌ها به سوی سلامت و حفظ سلامت انسان در دنیا و آخرت است و بدین منظور، برای تأمین سلامت انسان در بُعدهای مختلف نظریه‌پردازی‌های گوناگونی صورت گرفته است. بنابراین برای ارتقای سلامت انسان کشف این نظریه‌ها و تدوین یک برنامه‌ی جامع و کاربردی در همه‌ی بُعدهای جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی ضروری است.

مطابق گزارش‌های انتشار یافته، مشخص شده است که دین علاوه بر وظایف اصلی خود در جهان، در حوزه‌ی سلامت نیز به یاری انسان‌ها برخاسته و با معرفی سبک زندگی در حفظ و ارتقای سطح سلامتی، که عامل اصلی بقا است، کمک می‌نماید. محققان به این نتیجه رسیده‌اند که اصول مشترکی در دستورهای دینی ادیان الهی از جمله خود مراقبتی برای پیشگیری از بیماری و بهبود آن‌ها مانند اسلام وجود دارد که از سلامتی پیروان آن‌ها محافظت می‌کند و همگان را نیز به آن دعوت می‌نماید. در دین اسلام دستورها و توصیه‌های فراوانی در همه‌ی بُعدهای سلامت (جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) وجود دارد. یکی از مشهورترین نظریه‌های دین اسلام در این آیه «لا بذکرالله تطمئن القلوب» مستتر است که با اطمینان قلب، انسان‌ها دعوت به یادآوری ذکر خدا در همه‌ی لحظه‌های زندگی شده‌اند تا با یافتن قلبی مطمئن، به بزرگ‌ترین نعمت الهی که همان آرامش است، دست یابند. خداوند در آیه‌های فراوانی انسان‌ها را به تفکر، تحقیق و عمل صالح در این زمینه فرامی‌خواند و برای این افراد، پاداش‌های فراوانی را، از جمله دستیابی به سلامت معنوی و حیات طیبه، بشارت داده است. به نظر می‌رسد این اصول از طریق رفتار بهداشتی سالم، مسیر سایکونورو-فیزیولوژیک، برقراری حمایت‌های اجتماعی و نیز از راه‌های مافوق طبیعی سبب حفظ و ارتقای سلامتی افراد می‌گردد. مراکز تحقیقاتی مهمی در سال‌های اخیر در جهان تأسیس شده که دستور کار آن‌ها بررسی ارتباط بین دین و سلامت است. تحقیقات روزافزونی در حوزه‌های اپیدمیولوژی، بهداشت، پزشکی، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی سلامت وجود دارد که نشان می‌دهد پابندی‌ها و گرایش‌های دینی، تأثیرهای مثبت و قابل ملاحظه‌یی در سلامتی می‌گذارد.

به نظر می‌رسد ارتباط دین با سلامتی نه یک ارتباط محدود و موردی بلکه یک ارتباط بسیار گسترده و فراگیر است که همه‌ی بُعدهای جسمی، روانی، اجتماعی و مهم‌تر از آن‌ها سلامت معنوی انسان‌ها و جوامع بشری را دربر می‌گیرد. بر این اساس مرکز مطالعات دین و سلامت یکی از وظایف خود را انتشار نتیجه‌ی تحقیق‌های محققان گرامی که مرتبط با کشف نظریه‌پردازی‌های دینی در خصوص سلامت است، می‌داند تا از این طریق قدمی هر چند کوچک بردارد.